

WONINGBRANDEN IN

Nieuwbouwwijk Dragonder-oost in Veenendaal, het 'Beste Politiekeurmerk Veilig Wonen© project 2009'.

► **Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) heeft de PKVW-handboeken Nieuwbouw en Bestaande Bouw 2011 vernieuwd. Eisen en aanbevelingen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) zijn aangepast aan de huidige ontwikkelingen. Voor het eerst zijn nu ook woningbranden opgenomen. “Het PKVW is opgezet als integraal veiligheidsinstrument,” zegt Lilian Tieman, programmaleider Veilig Wonen Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid. “We willen graag dat bewoners zich zowel in hun wijk als in hun woning veilig voelen. Om die reden kijken we verder dan alleen inbraken.”**

Lilian Tieman

“We willen graag dat bewoners zich zowel in hun wijk als in hun woning veilig voelen. Om die reden kijken we verder dan alleen inbraken.”

Lilian Tieman, programmaleider Veilig Wonen Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

PKVW is inmiddels behoorlijk ingeburgerd. Is de omvang te kwantificeren?

“Het PKVW is het grootste beveiligingsconcept op woongebied in Nederland. Jaarlijks worden er tussen de 30.000 en 40.000 certificaten uitgegeven. In totaal zijn er de afgelopen 15 jaar ruim 620.000 certificaten uitgegeven.”

Wordt PKVW als bindende eis opgelegd? Door gemeenten? Door opdrachtgevers?

“Het Bouwbesluit bevat bindende eisen, het PKVW niet. Gemeenten kunnen architecten, bouwers, aannemers en corporaties in hun gemeente vragen om onder PKVW te bouwen of te renoveren. Zolang je als regiehouder of opdrachtgever op tijd aangeeft dat er onder PKVW gebouwd of gerenoveerd wordt, is het voor de meeste partijen geen probleem om daar aan te voldoen. Het is wel verstandig om met regelmaat contact te onderhouden en enkele controlemomenten in te bouwen, zodat bijsturen nog mogelijk is als dat noodzakelijk blijkt. Sommige gemeenten bieden architecten of aannemers de mogelijkheid op hun kosten een adviseur in te schakelen. Of ze vragen om hun plannen tijdig in te dienen bij de Landelijke beoordelingscommissie van het CCV. Deze commissie bestaat uit onafhankelijke bouwplanadviseurs, die beoordelen of de ingediende plannen voldoen aan de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.”

Hoe is de verdeling van PKVW nieuwbouw ten opzichte van bestaande bouw? Is PKVW ook populair bij particulieren?

“PKVW wordt vooral toegepast in de nieuwbouw en in het groot onderhoud of renovatie van bestaande bouw. In het particuliere segment ligt het wat moeilijker. Bewoners moeten een PKVW-beveiligingsbedrijf langs laten komen voor advies en bepalen zelf of ze het geld wel of niet aan de beveiliging van hun woning uitgeven.”

Werkt PKVW? Wordt er minder ingebroken in PKVW-woningen?

“Onderzoek van de DSP-groep uit Amsterdam toont aan dat er 78 tot 90 procent minder kans is op een geslaagde inbraak in een PKVW-woning. In 2009 hebben we daarnaast nog onderzoek laten verrichten door Experian Nederland/RCM advies naar de veiligheidsgevoelens van bewoners in PKVW-nieuwbouwwijken ten opzichte van nieuwbouwwijken zonder PKVW. Hieruit kwam naar voren dat mensen zich veiliger voelden en minder last hadden van overlast

PKVW-HANDBOEKEN

en vernieling. Zij vonden het contact met politie en gemeente beter. Ook wees dit onderzoek uit dat er veel minder geslaagde woninginbraken plaatsvonden.”

Wat is de rol van de handboeken? Veel gebruikt? Waar verkrijgbaar?

“De handboeken zijn de leidraad van het keurmerk. Hierin staan de eisen en aanbevelingen beschreven en voorzien van voorbeelden en fotomateriaal. De handboeken worden veel gedownload en besteld via de webwinkel. Het CCV biedt in de webwinkel bijna alle producten als gratis download aan, zo ook de handboeken van het PKVW, de Beveiligingsrichtlijn en de Productenlijst en het brochuremateriaal. Voor gedrukte exemplaren vragen we een vergoeding.”

De inhoud gaat ook over de omgeving? De stedenbouwkundige context?

“De inhoud van de handboeken gaat om stedenbouwkundige randvoorwaarden, inrichting van de openbare ruimte, het ontwerpen van het gebouw, de vrije kavel en de woning. In feite is de woning in de nieuwbouw het sluitstuk. Er is veel winst te behalen op een goed doordacht stedenbouwkundig plan, de inrichting van de openbare ruimte, maar ook de gemeenschappelijke ruimten van een woongebouw. In feite zijn de vrije kavel en de woning de eenvoudigere onderdelen. Een aantal zaken over veiligheid is geregeld in het Bouwbesluit en andere zaken worden duidelijk in het handboek uitgelegd.”

Waarom een vernieuwing van de bestaande handboeken?

“Het CCV vernieuwt de handboeken om de drie jaar. Vroeger werkten we met een losbladig systeem dat we regelmatig aanvulden. De markt had toen het gevoel dat het PKVW continu veranderende. Nu brengen we iedere drie jaar nieuwe handboeken uit en proberen we tussentijdse wijzigingen te beperken. Voordat we de nieuwe handboeken kunnen schrijven, richten we werkgroepen in die als taak hebben om vooronderzoek te verrichten naar bijvoorbeeld de ontwikkelingen van LED-verlichting of nieuwe inbraaktechnieken. Ook vragen we aan de Landelijke beoordelingscommissie en de Commissie van compenserende maatregelen (voorheen Dispensatiecommissie) welke vraagstukken veelvuldig ingediend worden zodat we daar een eenduidig antwoord op kunnen formuleren. Wanneer deze werkgroepen hun resultaten presenteren, maakt de redactiewerkgroep een begin met het herschrijven van het handboek.”

Woningbranden zijn nu ook onderdeel van het handboek?

“Het PKVW is opgezet als integraal veiligheidsinstrument. En juist niet alleen als woningbeveiligingsconcept. We willen graag dat bewoners zich zowel in hun wijk als in hun woning veilig voelen. Om die reden kijken we verder dan alleen inbraken. Wanneer woningen of gebouwen beter beveiligd worden, dan is het van belang dat bewoners eerder een waarschuwing krijgen bij rookontwikkeling. Daarom is een rookmelder in zowel de bestaande bouw als de nieuwbouw binnen het PKVW verplicht. Verder raden we het oefenen van vluchtroutes aan. Bewoners denken dat ze met brand nog makkelijk hun weg uit de woning of het woongebouw weten, maar realiseren zich niet dat door rookontwikkeling hun zicht wordt ontnomen. Hoewel de vluchtvriendelijke deur, een deur die van buiten is afgesloten, maar van binnen zonder sleutel te openen is, geen verplichting is binnen het PKVW, raden we het wel sterk aan. Er zijn technische oplossingen voor een goede vluchtvriendelijke deur en we rekenen erop dat architecten en ontwerpers van die mogelijkheden gebruik maken.”

Wat zijn relevante wijzigingen voor architecten en stedenbouwkundigen?

“Voor stedenbouwkundigen:

- Wijkontsluiting (S4) is een aanbeveling geworden om toch voldoende ruimte aan stedenbouwkundigen te geven. In verband met de veiligheid in de wijk staat het PKVW nog steeds voor een beperking van het aantal toegangswegen die kunnen dienen als vluchtwegen. Dit zorgt voor meer sociale controle bij het binnenkomen of uitgaan van een wijk.
- Er is een aantal ontwikkelingen op het gebied van verlichting en verlichte routes. Zo doet het PKVW aanbevelingen voor routes langzaam verkeer naar een functionaliteit zoals een evenement, sportvelden of een openluchtwembad in de bossen. Ook wordt er in de handboeken aandacht gevraagd voor de ontwikkelingen van LED-verlichting in combinatie met gelijkmatige verlichting.
- Parkeren in de openlucht: het aantal parkeerplaatsen op ‘kleinere parkeerplaatsen’ is gewijzigd van 20 naar 25 plaatsen. Hiermee zal een aantal van de dispensatievragen komen te vervallen.
- Verlichtingsniveaus in de openbare parkeergarages zijn afgestemd met de NEN EN 12464-1. Het voorkomen van onoverzichtelijke situaties in de openbare parkeergarage is meer onder de aandacht gebracht door met een specifieke leidraad te komen.

Voor architecten, op woningniveau:

- Eis ‘Omvang en toegankelijkheid van woongebouwen’. Er is meer ingespeeld op de ontwikkeling van woongebouwen voor senioren waar steeds vaker een combinatie wordt gevonden in een mix van zorgfaciliteiten en seniorenwoningen.
- Bij de hoofdingang van een woongebouw is het de bedoeling dat er voor fietsers van bezoekers een aantal fietsbeugels wordt geplaatst. De formule is aangepast ten opzichte van het vorige handboek.
- Om de overzichtelijkheid in de entreehal te borgen moeten bij onoverzichtelijke situaties slagvaste spiegels geplaatst worden. Deze mogen niet manipuleerbaar zijn qua positie.
- Verlichting in gemeenschappelijke ruimten is op een eenduidige wijze benoemd waarbij het uitgangspunt is dat het verlichtingsniveau altijd op de vloer wordt gemeten.
- Bij toegangsdeuren van gemeenschappelijke woonruimten moet er zicht zijn, middels glas in of naast de deur. Zit er glas naast de deur dan moet dit tenminste 40 centimeter breed zijn op een hoogte vanaf 1 meter tot 1,8 meter.
- Dimmen van verlichting in compartimenten, zoals een bergingcomplex en parkeergarage in een woongebouw waar alleen bewoners mogen komen is onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Eén van die voorwaarden is dat voordat de bewoner het compartiment betreedt het verlichtingsniveau automatisch wordt geschakeld naar het vereiste niveau.
- In het handboek NB 2008 mochten het aantal bergingen in een bergingcomplex niet meer dan 25 bedragen. Uitbreiding is nu toegestaan tot 35 bergingen. Voorwaarde is dan wel dat de algemene toegangsdeuren inbraakwerend moeten worden uitgevoerd.
- Glas in een toegangsdeur in de buitengevel van een collectieve fietsstalling is niet noodzakelijk. Schakeling van binnenverlichting bij een glasloze deur in de buitengevel van een collectieve fietsstalling is toegestaan wanneer dit de enige toegangsdeur van deze stalling betreft. De verlichting moet dan wel tenminste 10 minuten blijven branden.”
- Cilinders met kerntrekbeveiliging bestand tegen de Modus Operandi kerntrekken.
- Kierstandhouder (stevige variant van de deurkettling) verplicht in de nieuwbouw om mensen te attenderen niet zomaar de deur open te doen.
- Verlichtingsarmatuur verplicht in de nieuwbouw in plaats van enkel het aansluitpunt.
- Bereikbaarheid in de bestaande bouw beter aangepast op de praktijk
- Vluchtvriendelijke deur in zowel de nieuwbouw als bestaande bouw is een dringende aanbeveling. ◀